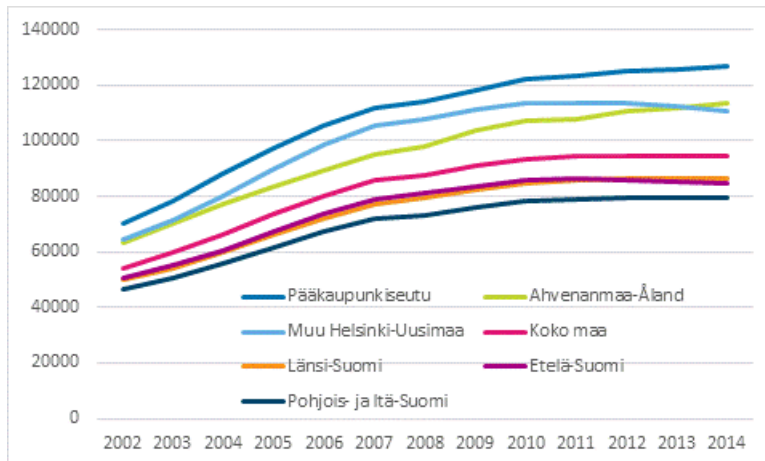

Velkaantumistilasto 2014

Asuntovelat kasvoivat vain Ahvenanmaalla ja pääkaupunkiseudulla

Asuntovelallisilla asutokunnilla oli asuntovelkaa keskimäärin 94 400 euroa vuonna 2014, ilmenee Tilastokeskuksen velkaantumistilastosta. Edellisvuoteen verrattuna asutokuntien keskimääräinen asuntovelka pieneni reaalisesti 230 euroa. Keskimääräinen asuntovelka oli suurin pääkaupunkiseudulla, 126 500 euroa ja pienin Pohjois- ja Itä-Suomessa, 79 200 euroa. Pääkaupunkiseudulla asuntovelat kasvoivat vajaan prosentin ja Ahvenanmaalla 1,6 prosenttia, mutta muualla maassa keskimääräiset asuntovelat pienenivät hieman edellisvuodesta.

Asuntovelallisten asutokuntien keskimääräiset asuntovelat 2002–2014, vuoden 2014 rahassa

Vuonna 2014 Suomessa oli 1 380 400 asutokuntaa, joilla oli velkaa. Velallisia asutokuntia oli siten hieman yli puolet, 53 prosenttia kaikista asutokunnista. Velallisten asutokuntien lukumäärä kasvoi hieman yli prosentin edellisvuodesta. Kaikkiaan asutokunnilla oli velkaa 112 miljardia euroa eli 81 200 euroa velallista asutokuntaa kohti. Edellisvuodesta asutokuntien velat yhteensä kasvoivat reaalisesti vajaan prosentin.

Kolmanneksella asutokunnista eli 873 800 asutokunnalla oli asuntovelkaa. Asuntovelallisia asutokuntia oli jokseenkin yhtä paljon kuin vuotta aiemmin. Opintovelkaa oli 299 900 asutokunnalla eli neljällä prosentilla enemmän kuin edellisvuonna. Kulutukseen ja hankintoihin otettua muuta velkaa oli 765 400 ja elinkeinotoimintaa ja tulonhankkimista varten otettua velkaa 79 150 asutokunnalla.

Vuonna 2014 oli 129 100 asutokuntaa, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa. Niin paljon velkaa oli 4,9 prosentilla kaikista ja 9,4 prosentilla velallisista asutokunnista. Vuonna 2002 yhtä paljon velkaa oli vain 22 300 asutokunnalla eli alle prosentilla kaikista ja 1,7 prosenttia velallisista asutokunnista, kun vuoden 2002 velat mitataan vuoden 2014 rahassa. Vuosina 2010–2014 yhtä velkaisten asutokuntien lukumäärä kasvoi enää vajaalla neljällä tuhannella.

Useimmin suuria velkoja oli kahden aikuisen asutokunnilla. Kahden huoltajan lapsiperheistä 76 700 asutokunnalla eli 17 prosentilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Lapsettomista kahden aikuisen asutokunnista niin paljon velkaa oli neljällä prosentilla eli 30 100 asutokunnalla. Yhden hengen talouksista yhtä velkaisia oli vain 0,8 prosenttia ja yksinhuoltajista 2,3 prosenttia asutokunnista.

Korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Suurimmillaan korkomenot olivat vuosina 2007 ja 2008. Vuonna 2008 asutokunnat maksoivat korkoja kaikkiaan 5,2 miljardia euroa eli 3 600 euroa velallista asutokuntaa kohti vuoden 2014 rahassa. Vuonna 2014 asutokuntien korkomenot olivat yhteensä 2,0 miljardia euroa, mikä oli reaalisesti 2,3 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntolainan korkoja niistä oli 1,2 miljardia euroa. Asuntolainakorkojen määrä ei edellisvuodesta kasvanut, vaan asutokuntien korkomenojen lievä kasvu johtui muiden lainojen korkomenojen kasvusta. Vuonna 2014 asutokuntien keskimääräiset korkomenot olivat 1 430 euroa velallista asutokuntaa kohti. Vuoteen 2002 verrattuna asutokunnat maksoivat korkoja reaalisesti lähes kolmanneksen vähemmän, vaikka niiden velat ovat tänä aikana kaksinkertaistuneet.

Sisällys

1 Asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä ei enää kasvanut.....	4
2 Suurimmat asuntovelat Uudellamaalla.....	7
3 Lapsiperheet useimmin asuntovelallisia.....	9
4 Suuret velat eivät enää yleistyneet.....	11
5 Asuntokuntien korkomenot kaksi miljardia euroa.....	14

Taulukot

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärä ja velat 2002–2014.....	4
Taulukko 2. Asuntokuntien ja velallisten asuntokuntien lukumäärä velkalajeittain asuntokunnan rakenteen mukaan vuonna 2014	9

Kuviot

Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2014.....	5
Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2014, vuoden 2014 rahassa.....	6
Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2007 ja 2014, %.....	7
Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2007 ja 2014, euroa vuoden 2014 rahassa.....	8
Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2007 ja 2014, euroa vuoden 2014 rahassa.....	10
Kuvio 6. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 vuosina 2002–2014, euroa vuoden 2014 rahassa	11
Kuvio 7. Yli 200 000 euron asuntokuntakohtaisten velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2014, miljoonaa euroa vuoden 2014 rahassa.....	12
Kuvio 8. Asuntokunnat, joilla velkaa yli 200 000 asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2014, euroa vuoden 2014 rahassa	12
Kuvio 9. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2014, euroa vuoden 2014 rahassa.....	14
Velkaantumistilaston laatuseloste.....	15

1 Asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä ei enää kasvanut

Asuntokuntien velat, erityisesti asuntovelat, kasvoivat selvästi viime vuosikymmenellä. Velkojen kasvu jatkui vuosikymmenen loppupuolelle asti, mutta sen jälkeen niiden kasvuvauhti on hidastunut, eivätkä asuntokuntien velat ole enää parina viime vuonna reaalisesti kasvaneet. Vuodesta 2002 vuoteen 2014 kasvoi asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä noin kolmanneksen eli 213 800 asuntokunnalla. Samana aikana pieneni elinkeinotoimintaa ja tulonhankkimista varten otetulla velalla velkaantuneiden määrä 29 prosenttia. Opintovelallisia asuntokuntia oli vuonna 2014 yhtä paljon kuin vuonna 2002.

Vuonna 2014 velkaa oli 1 380 400 asuntokunnalla. Velallisia asuntokuntia oli siten hieman yli puolet, 53 prosenttia kaikista asuntokunnista. Velallisten asuntokuntien lukumäärä kasvoi edellisvuodesta 14 500 asuntokunnalla eli hieman yli prosentin. Kolmanneksella asuntokunnista eli 873 800 asuntokunnalla oli asuntovelkaa, asuntovelallisia asuntokuntia oli jokseenkin yhtä paljon kuin vuotta aiemmin.

Vuonna 2014 kasvoi edellisvuodesta eniten opintovelallisten asuntokuntien määrä. Vuonna 2014 sellaisia oli 299 900 eli neljä prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kulutukseen ja hankintoihin otettua muuta velkaa oli 765 400 asuntokunnalla. Niiden lukumäärä ei muuttunut edellisvuodesta. Elinkeinotoimintaa ja tulonhankkimista varten otettua velkaa oli 79 150 asuntokunnalla, edellisvuodesta sellaisten asuntokuntien lukumäärä kasvoi 500 asuntokunnalla.

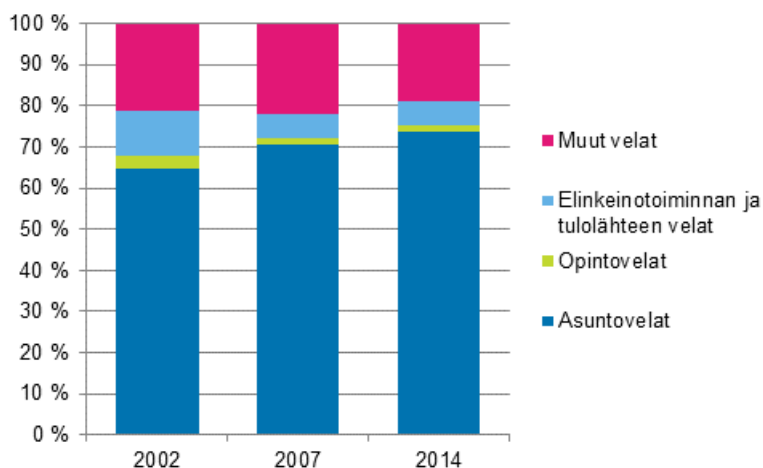
Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärä ja velat 2002–2014

	2002	2007	2013	2014	Muutos 2013–2014, %
Asuntokuntia yhteensä	2 354 082	2 476 505	2 599 613	2 617 780	0,7
Velallisia asuntokuntia	1 286 576	1 435 416	1 365 865	1 380 390	1,1
Velallisten osuus, %	55	58	53	53	..
Asuntovelallisia asuntokuntia	659 965	797 054	872 930	873 780	0,1
Asuntovelallisten osuus, %	28	32	34	33	..
Opintovelallisia asuntokuntia	300 606	279 645	287 604	299 877	4,3
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	112 185	86 000	78 680	79 154	0,6
Asuntokuntia, joilla muuta velkaa ¹⁾	885 665	1 067 991	766 560	765 440	-0,1

1) Vuosien 2013 ja 2014 osalta muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa.

Asuntokuntien veloista 74 prosenttia oli asuntovelkoja. Vuodesta 2002 niiden osuus asuntokuntien kaikista veloista on kasvanut yhdeksällä prosenttiyksiköllä. Elinkeinotoiminnan velkojen osuus asuntokuntien veloista on tänä aikana pienentynyt 11 prosentista 6 prosenttiin ja opintovelkojen kolmesta kahteen prosenttiin. Suurimmat muutokset eri velkalajien osuuksissa tapahtuivat ennen vuotta 2008. Asuntovelat kasvoivat silloin reaalisesti yli kymmenen prosentin vuosivauhtia.

Kuvio 1. Asuntokuntien velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2014

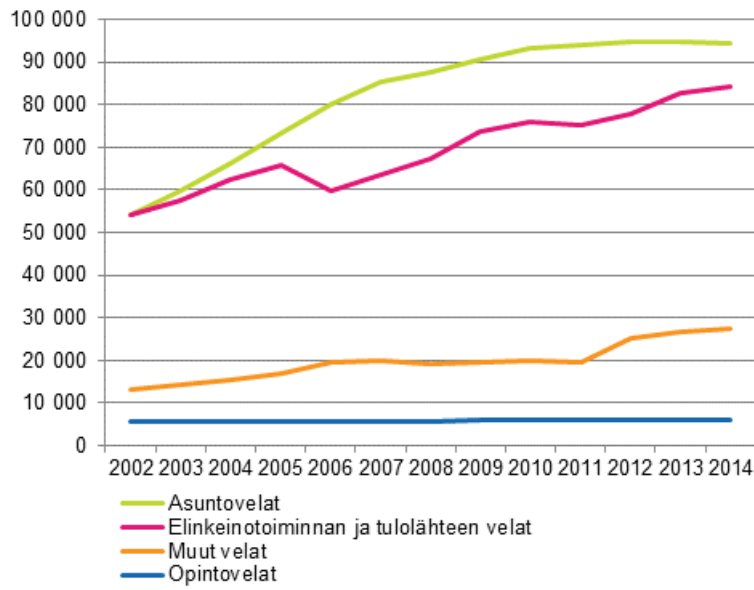

Asuntovelallisilla oli asuntovelkaa vuonna 2014 keskimäärin 94 400 euroa, mikä oli 230 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Keskimääräinen asuntovelka kasvoi vuosina 2002–2007 hyvin nopeasti, lähes kymmenen prosentin vuosivauhtia. Vuosina 2007–2010 keskimääräinen asuntovelka kasvoi enää noin kolme prosenttia vuodessa ja sen jälkeen kasvu hidastui alle prosentin vuosivauhtiin. Vuosina 2013 ja 2014 keskimääräinen asuntovelka pieneni edellisvuoteen verrattuna.

Opintovelkaa opintovelallisilla asuntokunnilla oli vuonna 2014 keskimäärin 6 070 euroa, mikä oli reaalisesti seitsemän prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Keskimääräinen elinkeinotoiminnan velka on vuoden 2002 jälkeen kasvanut reaalisesti 56 prosentilla. Vuonna 2014 se oli 84 300 euroa. Kulutukseen ja hankintoihin otettua ns. muuta velkaa oli 765 400 asuntokunnalla keskimäärin 27 560 euroa. Muiden velkojen tiedot vuodesta 2012 lähtien eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien tietojen kanssa, sillä uusimmilta vuosilta puuttuvat ns. jatkuvat luotot, jotka ovat määrältään pienehköjä, mutta joita on usealla asuntokunnalla.¹⁾

1) Vuodesta 2012 lähtien muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä vero-hallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokortti-luotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla. Tarkkaa arviota siitä, paljonko muita velkoja jäi vuoden 2012 vuosi-ilmoitusmenettelymuutoksen takia ilmoittamatta, on vaikea tehdä, koska näitä luottoja ei verottajan aineistossa ole eroteltu. Luotto-kantatilaston ja Suomen Pankin tilastojen sekä vuosi-ilmoitusaineiston luottokohtaisten tietojen perusteella vaikutus oli noin 1,5-2,5 miljardia euroa eli 8-11 prosenttia muista veloista ja 2-3 prosenttia kaikista veloista vuonna 2012. Muutos vaikuttaa paitsi velkojen kokonaissummiin ja velallisten lukumääriin myös velallista kohti laskettuihin keskimääräisiin velkoihin. Vuonna 2012 asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 325 000 edellisvuotista vähemmän.

Kuvio 2. Asuntokuntien keskimääräiset velat velallista kohti velkalajeittain 2002–2014, vuoden 2014 rahassa

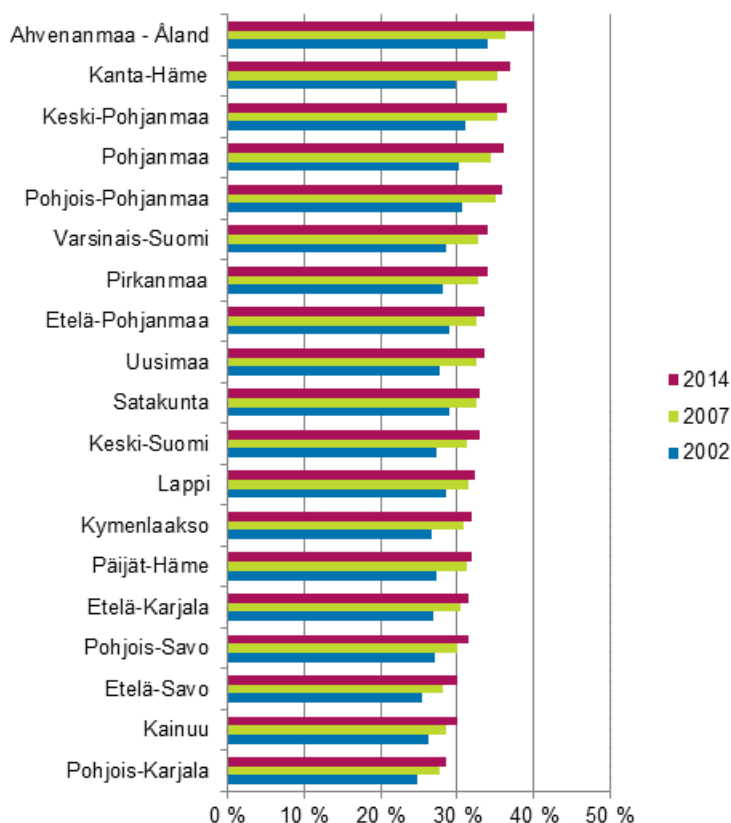

2 Suurimmat asuntovelat Uudellamaalla

Suhteellisesti eniten asuntovelallisia asuntokuntia vuonna 2014 oli Ahvenanmaan (40 %) ja Kanta-Hämeen (37 %) maakunnissa. Vähiten asuntovelallisia oli Pohjois-Karjalassa, 29 prosenttia asuntokunnista. Asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä väheni monessa maakunnassa, eniten Kainuussa, missä asuntovelallisia oli 1,2 prosenttia edellisvuotista vähemmän. Asuntovelallisten lukumäärä kasvoi eniten Ahvenanmaalla, missä niitä oli 2,6 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntovelallisten määrä kasvoi myös Uudellamaalla ja Pohjanmaalla, molemmissa 0,6 prosenttia.

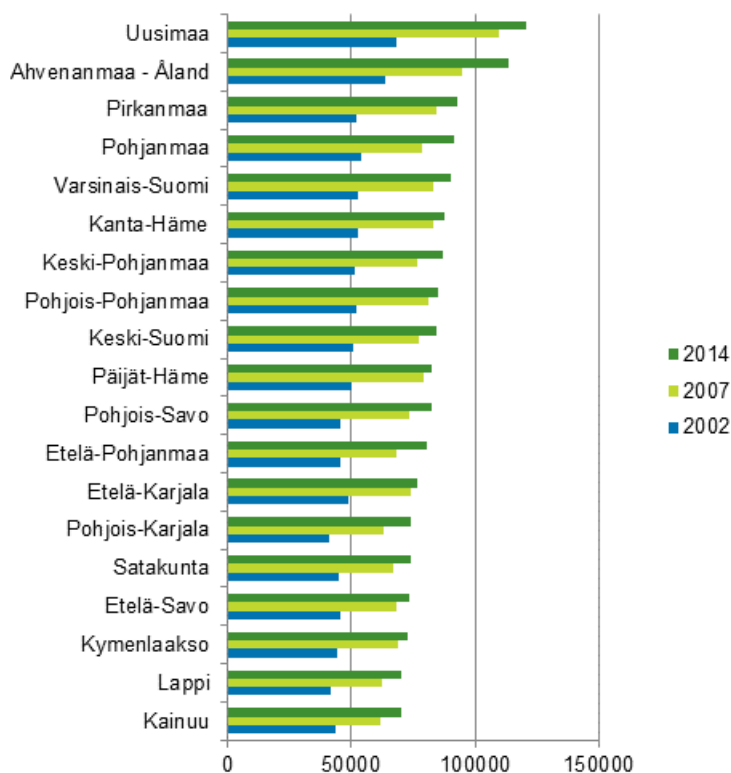
Asuntovelallisten asuntokuntien määrä kasvoi vuosina 2002–2007 yli neljänneksellä Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnissa. Kasvu oli suhteellisen nopeaa lähes kaikissa maakunnissa. Vähiten asuntovelallisten lukumäärä kasvoi Kainuussa, missä asuntovelallisia oli vuonna 2007 hieman yli kymmenen prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Ahvenanmaata lukuun ottamatta kaikissa maakunnissa asuntovelallisten määrän kasvu on hidastunut talouskriisin aikana vuoden 2007 jälkeen. Tarkempaa tietoa asuntokuntien velkaantumiskehityksestä alueittain on saatavissa [velkaantumistilaston tietokantataulukoista](#).

Kuvio 3. Asuntovelallisten osuus asuntokunnista maakunnittain 2002, 2007 ja 2014, %

Asuntovelkaisimmat asuntokunnat olivat Uudenmaan ja Ahvenanmaan maakunnissa. Uudellamaalla keskimääräinen asuntovelka oli 120 840 euroa ja Ahvenanmaalla 113 750 euroa vuonna 2014. Pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) asuntovelallisilla oli keskimäärin 126 500 euroa asuntovelkaa. Pääkaupunkiseudulla asuntovelallisia oli suhteellisesti hieman vähemmän kuin koko maassa, 30 prosenttia asuntokunnista. Eniten asuntovelallisia, 42 prosenttia asuntokunnista, oli sen sijaan muualla Helsinki-Uudellamaalla. Vähiten, keskimäärin 79 170 euroa, asuntovelkaa oli Pohjois- ja Itä-Suomen asuntovelallisilla. Maakunnista asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka kasvoi edellisvuodesta vain Uudellamaalla, Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla. Eniten, 1,6 prosenttia keskimääräiset asuntovelat kasvoivat Ahvenanmaalla. Eniten, 1,8 prosenttia edellisvuodesta, ne pienenevät Kymenlaaksossa.

Kuvio 4. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti maakunnittain 2002, 2007 ja 2014, euroa vuoden 2014 rahassa

Vuosina 2002–2007 asuntovelallisten keskimääräinen asuntovelka kasvoi varsin nopeasti kaikissa maakunnissa. Uudellamaalla, Pirkanmaalla sekä Pohjois-Savossa keskimääräinen asuntovelka kasvoi reaalisesti kymmenen prosentin vuosivauhtia. Hitaimmin velat kasvoivat Kainuussa, tosin sielläkin kasvuvauhti oli keskimäärin yli seitsemän prosenttia vuodessa. Vuosina 2007–2014 erot asuntovelkojen kasvussa maakunnittain ovat olleet hieman suuremmat. Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä keskimääräinen asuntovelka on kasvanut alle prosentin vuosivauhdilla, kun taas Ahvenanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Karjalassa asuntovelat ovat kasvaneet keskimäärin lähes kolme prosenttia vuodessa. Vuodesta 2002 vuoteen 2014 keskimääräinen asuntovelka kasvoi hitaimmin Etelä-Karjalassa ja Kainuussa, ja nopeimmin Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa.

3 Lapsiperheet useimmin asuntovelallisia

Useimmin asuntovelallisia olivat kahden huoltajan lapsiperheet, eli asuntokunnat, joissa oli vähintään kaksi aikuista sekä lapsia. Asuntovelallisia niistä oli 71 prosenttia vuonna 2014. Yksinhuoltajaperheistä, eli yhden aikuisen sekä vähintään yhden lapsen muodostamista asuntokunnista asuntovelkaa oli 38 prosentilla. Lapsettomiin asuntokuntien velkaantuneisuus vaihteli iän mukaan. Yhden hengen asuntokunnista harvemmallakin kuin joka viidennellä oli asuntolainaa vuonna 2014. Useimmin asuntovelallisia heistä olivat 35-44-vuotiaat, joista 38 prosentilla oli asuntovelkaa. Kahden aikuisen lapsettomista asuntokunnista asuntovelkaa oli 30 prosentilla. Niistäkin useimmin velkaisia olivat 35-44-vuotiaiden asuntokunnat, joista 60 prosentilla oli asuntovelkaa.

Asuntovelkaisten määrä kasvoi edellisvuodesta hieman silloin, kun asuntokunnassa oli lapsia. Sen sijaan lapsettomilla asuntokunnilla oli vuonna 2014 asuntovelkaa hieman harvemmin kuin vuotta aiemmin. Kahden huoltajan lapsiperheillä on muita asuntokuntia useammin myös muun tyyppistä velkaa kuin asuntolainaa.

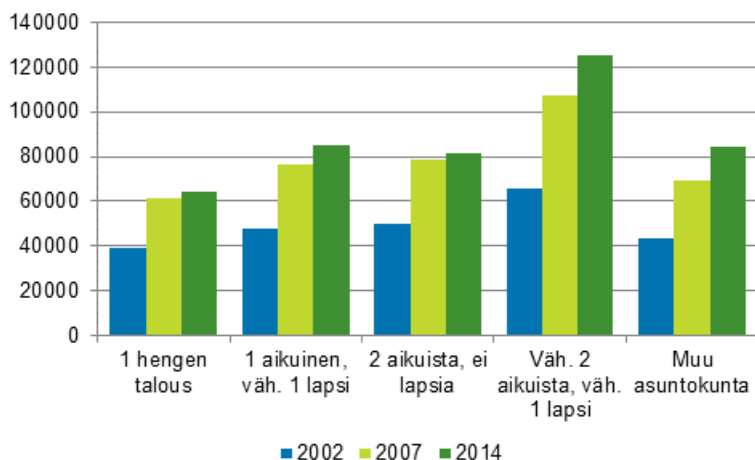
Taulukko 2. Asuntokuntien ja velallisten asuntokuntien lukumäärä velkalajeittain asuntokunnan rakenteen mukaan vuonna 2014

	1 hengen talous	2 aikuista, ei lapsia	1 aikuinen, väh. 1 lapsi	Väh. 2 aikuista, väh. 1 lapsi	Muu asuntokunta
Asuntokuntia yhteensä	1 082 996	806 991	101 338	462 185	146 103
Velallisia asuntokuntia	382 753	422 784	61 981	394 946	103 401
Velallisten osuus, %	35	52	61	85	71
Asuntovelallisia asuntokuntia	202 345	241 469	39 102	327 883	62 131
Asuntovelallisten osuus, %	19	30	39	71	43
Opintovelallisia asuntokuntia	90 091	87 805	14 435	69 294	25 979
Asuntokuntia, joilla elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja	12 016	26 906	1 583	27 210	10 965
Asuntokuntia, joilla muuta velkaa	177 871	254 898	28 872	233 596	71 323

Lapsiperheiden asuntovelat ovat suurempia kuin lapsettomiin asuntokuntien. Kahden huoltajan lapsiperheiden keskimääräinen asuntovelka oli 125 700 euroa vuonna 2014 ja yksinhuoltajaperheiden 85 400 euroa. Kahden aikuisen muodostamien lapsettomiin asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka oli 81 600 euroa ja yhden hengen asuntokuntien 64 300 euroa. Edellisvuodesta lapsettomiin asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka pieneni hieman vuonna 2014.

Vuosina 2002–2007 kaikentyyppisten asuntokuntien keskimääräiset asuntovelat kasvoivat suunnilleen yhtä paljon, noin 60 prosenttia. Vuoden 2007 jälkeen ovat lapsiperheiden asuntovelat kasvaneet lapsettomia nopeammin. Lapsettomilla asuntokunnilla oli asuntovelkaa vuonna 2014 keskimäärin kuusi prosenttia enemmän kuin vuonna 2007. Niiden asuntokuntien, joissa oli lapsia, asuntovelat kasvoivat samana aikana 16 prosenttia. Vuosina 2010–2014 lapsettomiin asuntokuntien asuntovelat hieman pienenivät reaalisesti, kun kahden huoltajan lapsiperheillä ne vielä kasvoivat keskimäärin neljä prosenttia.

Kuvio 5. Asuntokuntien keskimääräinen asuntovelka asuntovelallista kohti asuntokunnan rakenteen mukaan 2002, 2007 ja 2014, euroa vuoden 2014 rahassa

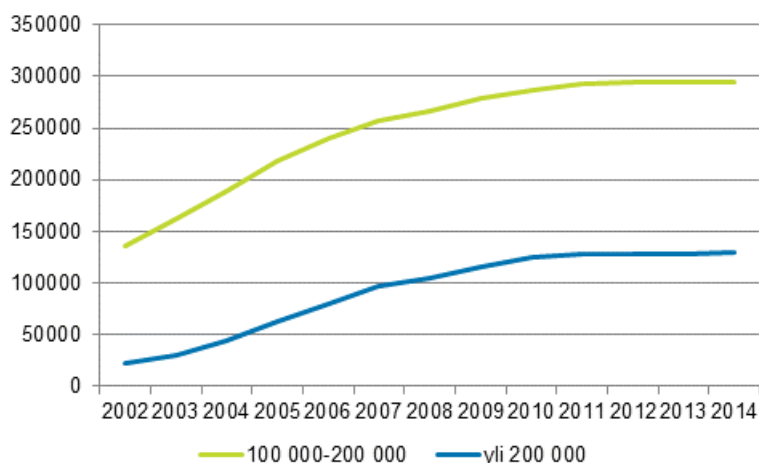
Asuntovelallisten asuntokuntien rakenne on vuoden 2002 jälkeen muuttunut jonkin verran. Kun vuonna 2002 asuntovelkaa ottaneista asuntokunnista lähes joka toisessa oli lapsia, oli lapsiperheiden osuus asuntovelallisista vuonna 2014 enää 43 prosenttia. Muutos johtuu sekä rakenteellisista tekijöistä että asuntokuntien erilaisesta velkaantumiskehityksestä. Lapsettomien asuntokuntien määrä kasvoi vuosina 2002–2014 lähes 300 000 asuntokunnalla, kun lapsiperheiden määrä vastaavana ajankohtana väheni 25 000 asuntokunnalla. Asuntovelallisista taas ovat keskimääräistä nopeammin kasvaneet yhden ja kahden aikuisen lapsettomat taloudet. Asuntovelallisten kahden huoltajan lapsiperheiden määrän kasvu on ollut melko hidasta viime vuosina.

4 Suuret velat eivät enää yleistyneet

Vuonna 2014 Suomessa oli 129 100 asutokuntaa, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa. Niin paljon velkaa oli 4,9 prosentilla kaikista ja 9,4 prosentilla velallisista asutokunnista. Vuonna 2002 yhtä paljon velkaa oli vain alle prosentilla kaikista ja 1,7 prosentilla velallisista asutokunnista, kun vuoden 2002 velat mitataan vuoden 2014 rahassa.

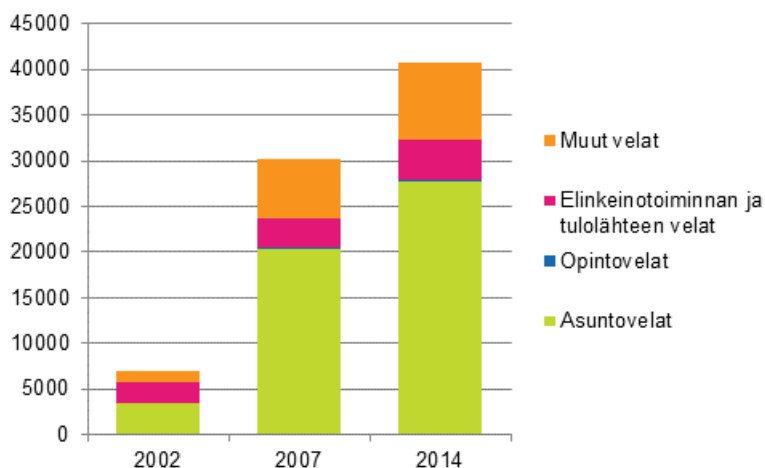
Sellaisten asutokuntien, joilla on suhteellisen paljon velkaa, lukumäärä kasvoi selvästi viime vuosikymmenen aikana, mutta vuoden 2010 jälkeen suuret, yli 200 000 euron velat eivät ole enää yleistyneet. Vuonna 2002 asutokuntia, joilla oli velkaa vuoden 2014 rahassa vähintään 200 000 euroa oli 22 300. Vuonna 2010 sellaisia asutokuntia oli lähes kuusi kertaa niin paljon, 125 200 asutokuntaa. Sen jälkeen ovat suuret velat yleistyneet selvästi hitaammin. Vuosina 2010–2014 niin velkaisten asutokuntien lukumäärä kasvoi enää vajaalla neljällä tuhannella asutokunnalla. Vuonna 2014 sellaisia asutokuntia oli 880 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 6. Asutokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 vuosina 2002–2014, euroa vuoden 2014 rahassa

Vuonna 2014 asutokunnista, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, oli 93 prosentilla asutovelkaa. Suurten velkamäärien kasvu vuosina 2002–2007 oli suurelta osin seurausta suurten asutolainojen yleistymisestä. Vuonna 2002 alle puolet suurista asutokuntakohtaisista lainoista oli asutolainoja ja noin kolmasosa elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkoja. Vuoteen 2007 mennessä asutovelkojen osuus näin suurista veloista oli kasvanut 68 prosenttiin ja elinkeinotoiminnan ja tulonlähteen velkojen osuus pienentynyt 11 prosenttiin.

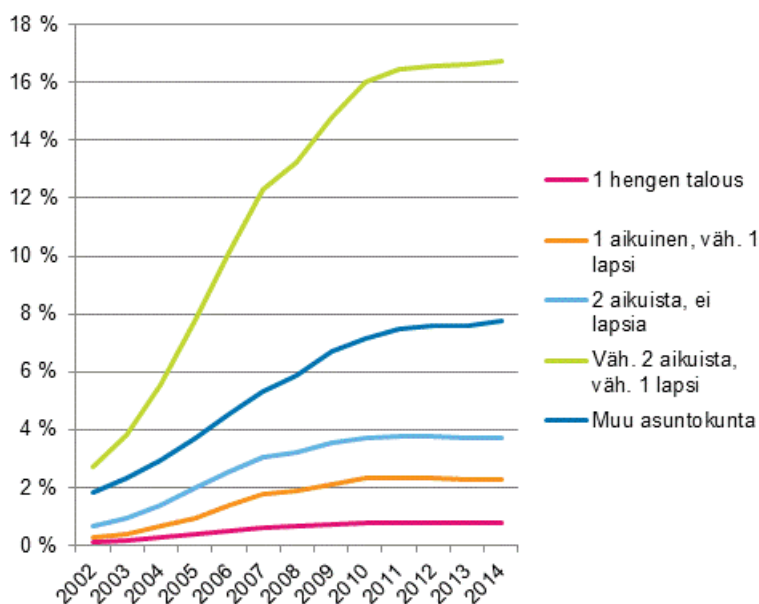
Kuvio 7. Yli 200 000 euron asuntokuntaakohtaisten velkojen rakenne 2002, 2007 ja 2014, miljoonaa euroa vuoden 2014 rahassa

Suhteellisesti eniten suuria velkoja oli Ahvenanmaalla, missä 1 300 asuntokunnalla eli joka kymmenennellä oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Pääkaupunkiseudulla niin paljon velkaa oli 7,4 prosentilla asuntokunnista ja muun Helsinki-Uusimaan asuntokunnista hieman useammalla, 8,3 prosentilla asuntokunnista. Vähiten suuria velkoja oli Pohjois- ja Itä-Suomessa, missä 3,3 prosentilla asuntokunnista oli velkaa vähintään 200 000 euroa.

Useimmin suuria, yli 200 000 euron asuntokuntaakohtaisia velkoja, oli kahden aikuisen asuntokunnilla. Kahden huoltajan lapsiperheistä 76 700 asuntokunnalla eli 17 prosentilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa. Lapsettomista kahden aikuisen asuntokunnista niin paljon velkaa oli neljällä prosentilla eli 30 100 asuntokunnalla. Yhden hengen talouksista niin velkaisia oli vain 0,8 prosenttia ja yksinhuoltajista 2,3 prosenttia asuntokunnista.

Kuvio 8. Asuntokunnat, joilla velkaa yli 200 000 asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2014, euroa vuoden 2014 rahassa

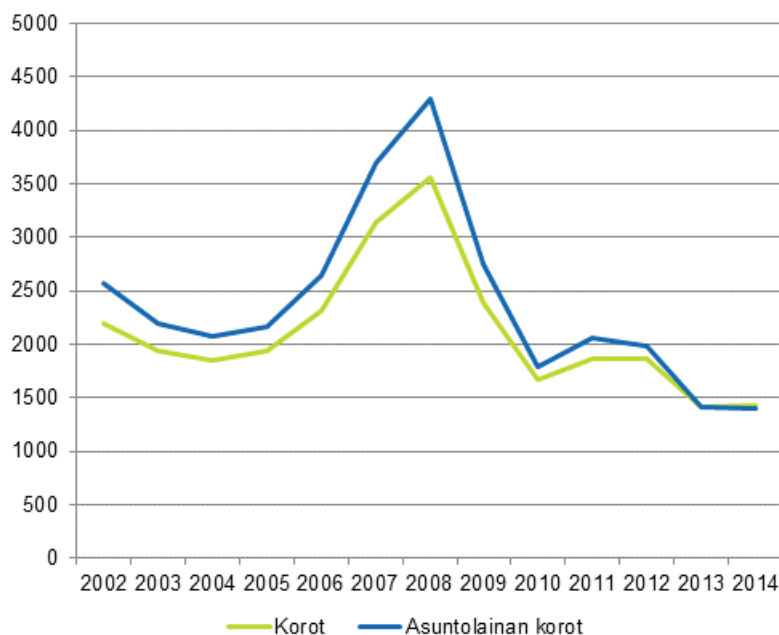
Velkojen rasittavuutta olisi syytä tarkastella suhteessa asuntokunnan käytettävissä oleviin tuloihin. Vuoden 2014 osalta tulotiedot eivät ole vielä saatavilla. Kymmenellä prosentilla asuntokunnista eli 265 000 asuntokunnalla velat olivat vuonna 2013 vähintään kolminkertaiset käytettävissä oleviin vuosituloihin verrattuna. Vuonna 2002 niin paljon velkaa oli 97 380 asuntokunnalla eli neljällä prosentilla asuntokunnista.

Kaikkien asuntokuntien velkaantumisaste, eli velkojen suhde käytettävissä oleviin rahatuloihin, oli 110 prosenttia vuonna 2013, kun se vuonna 2002 oli 70 prosenttia. Tietoa velkojen ja tulojen suhteesta vuosilta 2002–2013 on saatavilla velkaantumistilaston katsauksesta sekä tilaston tietokantatauluista.

5 Asuntokuntien korkomenot kaksi miljardia euroa

Asuntokuntien korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Suurimmillaan korkomenot olivat vuosina 2007 ja 2008. Vuonna 2008 asuntokunnat maksoivat korkoja kaikkiaan 5,2 miljardia euroa eli 3 600 euroa velallista asuntokuntaa kohti vuoden 2014 rahassa. Vuonna 2014 asuntokuntien korkomenot olivat yhteensä 2,0 miljardia euroa, mikä oli reaalisesti 2,3 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntolainan korkoja niistä oli 1,2 miljardia euroa. Asuntolainakorkojen määrä ei edellisvuodesta kasvanut, vaan asuntokuntien korkomenojen lievä kasvu johtui muiden lainojen korkomenojen kasvusta. Vuoteen 2002 verrattuna asuntokunnat maksoivat korkoja reaalisesti lähes kolmanneksen vähemmän, vaikka niiden velat ovat tänä aikana kaksinkertaistuneet.

Kuvio 9. Asuntokuntien maksamat korot velallista kohti ja asuntovelkojen korot asuntovelallista kohti 2002–2014, euroa vuoden 2014 rahassa

Vuonna 2014 asuntokuntien keskimääräiset korkomenot olivat 1 430 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Asuntovelalliset asuntokunnat maksoivat asuntoveloistaan korkoja keskimäärin 1 400 euroa. Velallisista asuntokunnista 53 prosenttia eli 733 600 asuntokuntaa maksoi korkoja korkeintaan 1 000 euroa ja 3,9 prosenttia eli 53 230 asuntokuntaa yli 5 000 euroa.

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asutokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asutokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asutokuntatyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallitukselle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml. elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asunovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asutokunnat eli ns. asutokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen rahoitustilinpäivän ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm. Tilastokeskuksen rahoitustilinpäivässä ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi näiden tiedot voivat poiketa

toisistaan. Rahoitustilinpidoissa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana, velkaantumistilaston aineistoon eivät sisälly ns. pikavipit tai jatkuvat luotot, joita ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Rahoitustilinpitoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsittien osalta.

Lisätietoja

Timo Matala 029 551 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala

toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/velk
Lähde: Velkaantumistilasto 2014. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-8793 (pdf)